

©Documentul a fost pus la dispoziție cu sprijinul al Institutului European din România" (www.ier.ro). Permiseunea de a republica această traducere a fost acordată exclusiv în scopul includerii sale în baza de date HUDOC.

©The document was made available with the support European Institute of Romania (www.ier.ro). Permission to re-publish this translation has been granted for the sole purpose of its inclusion in the Court's database HUDOC.

Ostendorf împotriva Germaniei - 15598/08

Hotărârea din 07.03.2013

Art. 5 § 1 lit. b) Garantarea executării unei obligații prevăzute de lege

Reținerea unui suporter al unei echipe de fotbal timp de 4 ore de către poliție pentru a-l împiedica să participe la o dispută: *neîncălcare*

În fapt - Reclamantul s-a deplasat de la Brême la Frankfurt am Main cu un grup de suporteri pentru a asista la un meci de fotbal. După ce au primit informații de la poliția din Brême cu privire la faptul că suporterii erau gata să recurgă la violență și că reclamantul era șeful lor, poliția din Frankfurt i-a percheziționat pe membrii grupului, a confiscat un dispozitiv de protecție bucală și mai multe perechi de mănuși umplute cu nisip și a pus grupul sub supraveghere, impunându-i reclamantului să nu îl părăsească, în caz contrar urmând să fie arestat. Poliția a confiscat și telefonul mobil al reclamantului, l-a reținut timp de 4 ore și l-a pus în libertate cu o oră înainte de sfârșitul meciului.

Reclamantul a depus la poliția din Frankfurt o plângere pentru arestare nelegală, care a fost respinsă la fel ca și acțiunea pe care a depus-o împotriva landului Hesse, instanțele administrative declarând în temeiul legislației cu privire la ordinea și siguranța publică a landului Hesse că reținerea reclamantului a fost necesară pentru a împiedica săvârșirea iminentă a unei infracțiuni cu caracter violent.

În drept – Art. 5 § 1: În ciuda duratei relativ scurte a reținerii, reclamantul a fost lipsit de libertate în sensul art. 5 § 1. Poliția din Frankfurt a considerat că reclamantul pregătea săvârșirea unor infracțiuni cu caracter violent, bazându-se pe un anumit număr de elemente de fapt: informațiile primite de la poliția din Brême; descoperirea asupra altor membri ai grupului a unui anumit număr de dispozitive folosite în general în încăierările dintre huligani; contactarea de către reclamant a unui huligan din Frankfurt; și, în cele din urmă, nerespectarea de către reclamant a ordinului de a rămâne cu grupul. Poliția dispunea de suficiente informații pentru a presupune că reclamantul intenționa să organizeze o încăierare între huligani, în timpul căreia s-ar fi săvârșit infracțiuni concrete și specifice, în special atingeri aduse integrității fizice și ordinii publice. Se poate deci considera că reținerea părții din cauză avea ca scop împiedicarea „săvârșirii unei infracțiuni” în sensul art. 5 § 1 lit. c).

Experiența acumulată de poliție arată că încăierările între huligani sunt în general organizate dinainte, dar că nu au loc în stadioanele de fotbal sau în apropierea lor. Prin urmare, confiscarea telefonului părții interesate și separarea acestuia de grupul său nu ar fi constituit măsuri suficiente pentru a-l împiedica să organizeze o încăierare. Cu toate acestea, pentru ca detenția să fie în conformitate cu art. 5 § 1 lit. c), este necesar ca suspectul să fi fost arestat „în vederea înfățișării înaintea unei autorități judecătorești competente”. Temeiul legal al arestării reclamantului, în speță legislația landului Hesse cu privire la ordinea și siguranța publică, avea exclusiv ca obiect prevenirea și nu urmărirea penală a infracțiunilor și nu viza înfățișarea reclamantului înaintea unui judecător în cadrul unui proces penal. Art. 5 § 1 lit. c)

nu poate fi interpretat în sensul că ar cuprinde și reținerea în circumstanțe precum cele ale cauzei reclamantului, căci o astfel de interpretare nu poate corespunde textului art. 5 § 1 lit. c) în ansamblul său, care trebuie aplicat împreună cu art. 5 § 3. În special, termenul „judecată” care figurează la art. 5 § 3 nu trimite la o hotărâre judecătorească cu privire la legalitatea reținerii, ci numai la o procedură penală. În plus, Curtea nu este convinsă de argumentul Guvernului conform căruia obligația care incumbă statului conform art. 2 și 3 din Convenție de a apăra publicul de infracțiuni trebuie luată în considerare la interpretarea art. 5 § 1. Într-adevăr, dacă Convenția obligă anumite state să ia măsuri rezonabile în cadrul autorității lor pentru a împiedica relele tratamente, ea nu permite unui stat să apere indivizi de actele criminale ale altora, luând măsuri care sunt contrare Convenției. Obligațiile pozitive care incumbă statelor în temeiul Convenției nu justifică deci o interpretare diferită sau mai largă a motivelor admisibile în privința lipirii de libertate, enumerate în integralitate la art. 5 § 1. Deci reținerea reclamantului nu se justifică în temeiul art. 5 § 1 lit. c).

Cât despre eventuala justificare a reținerii reclamantului în temeiul art. 5 § 1 lit. b) ca detenție impusă de „garantarea executării unei obligații prevăzute de lege”, Curtea este convinsă că obligația impusă părții interesate era suficient de specifică și de concretă pentru a fi în conformitate cu cerințele jurisprudenței sale. Pentru a evita ca o persoană să facă obiectul unei arestări arbitrare în astfel de circumstanțe, trebuie să se verifice înainte de a constata că obligația în cauză nu a fost satisfăcută, că persoana interesată a avut cunoștință de actul de la care trebuia să se abțină și că a refuzat să se abțină. În speță, reclamantul era la curent cu faptul că trebuia să se abțină de la organizarea unei încăierări între grupurile opuse de huligani, iar înainte de reținerea sa, poliția îi impusese să nu părăsească grupul de suporteri al unei echipe de fotbal cu care venise la Frankfurt și îl prevenise că va fi arestat dacă nu se supunea ordinului. Încercând să se sustragă supravegherii poliției și contactând un alt huligan, reclamantul a demonstrat că nu era dispus să se achite de obligația sa de a nu tulbura ordinea publică. Prin urmare, reținerea sa avea ca obiect îndeplinirea obligației în cauză, împiedicându-l să organizeze o încăierare între huligani și să participe la ea. Prin urmare, aceasta nu a avut un caracter punitiv.

În cazul unei obligații de a *nu* săvârși o infracțiune la un anumit moment și loc - ca opoziție față de obligația de a îndeplini un anume act-, se poate considera că obligația a fost „îndeplinită” în sensul art. 5 § 1 lit. b) cel mai târziu atunci când a încetat să existe din cauza scurgerii perioadei de timp în care infracțiunea ar fi trebuit săvârșită. Nu este exclus ca persoana în cauză să fie în măsură să demonstreze înainte de momentul în care infracțiunea ar fi trebuit să aibă loc că nu mai avea intenția de a o săvârși, caz în care trebuie să se pună capăt imediat lipirii sale de libertate. Cu toate acestea, nimic nu arată că în timpul reținerii sale, reclamantul și-ar fi exprimat în vreun fel dorința de a-și respecta obligația de a nu tulbura ordinea publică. Deci obligația sa a fost îndeplinită în sensul art. 5 § 1 lit. b), atunci când a încetat să existe odată ce meciul de fotbal s-a terminat, iar ceilalți huligani au plecat și reclamantul a fost pus în libertate. Reținerea sa timp de 4 ore a fost deci proporțională cu scopul urmărit, în speță executarea imediată a obligației – care era în interes public – de a nu împiedica desfășurarea pașnică a unei manifestări sportive la care asista un număr mare de spectatori. Prin urmare, reiese că aceasta a fost justificată în temeiul art. 5 § 1 lit. b). De asemenea, aceasta era prevăzută de lege, în speță de legea landului Hesse cu privire la ordinea și siguranța publică.

Concluzie: neîncălcare (unanimitate).